MUZICĂ LA CASTEL

(Daniela Caraman Fotea, 20 octombrie 2006)

De 10 ani, în sala de muzică a castelului Peleş, domneşte tăcerea... Motive, explicaţii, nu mă interesează! Nu spunea George Washington – „rezultatul judecă faptele”?

Dar iată, pe 14 octombrie, directoarea Muzeului Naţional Peleş, doamna **Rodica Rotărescu**, prefaţa primul recital dintr-o serie – lunară – iniţiată de Ministerul Culturii şi Cultelor şi Uniunea Criticilor Muzicali, evident cu concursul gazdelor (extrem de îndatoritoare şi cooperante, de la... bodyguarzi la muzeografi!).

O splendoare, sala de concert! Ca fiecare colţ din Peleş, de altfel; aici însă, există o vibraţie specială. Căminul, impunător, este vegheat de portretul cu mari dimensiuni al reginei **Elisabetha**, minunata poetă **Carmen Sylva, mecena şi artistă**. O privesc din rame grele, aurite, portrete de şcoală flamandă. Sculpturile în lemn – esenţe rare, au parfumul stranelor. Priveşti cu emoţie, respect, smerenie.

Pe scena „apărată” de draperii fastuoase, a recitat în epocă, un **Pierre Lotti**, au cântat **Paderewsky**, **Sarasate**, dar şi **George Enescu**! Lucrări de tinereţe, unele în primă audiţie (a scris peste 20, pe texte poetice de Carmen Sylva)... Ca şi în aula Palatului Cantacuzino, se „păstrează” urme spirituale...

Cele 7 cântece pe versuri de **Clement Marot** au deschis recitalul **Irinei Iordăchescu** (cu doar câteva săptămâni în urmă le interpretase la Paris); acompaniator, pianistul **Alexandru Petrovici**, corect şi inspirat în demersul său (dar, instrumentul are nevoie de... „ajutor”). Bine venită, alegerea duo-ului. Solista are ţinuta potrivită ambianţei; e o apariţie, în rochia de azur, pictată parcă în aur rembrandtian! Eleganţă de tânără domniţă (dinastia „Iordăchescu”, nu?)... Cântă cu reverenţă, Morgengebet – Rugăciunea de dimineaţă; suavele versuri ne sunt traduse de **Dumitru Avakian**. Scriam cândva, impresionată de performanţele tinerei cântăreţe: de la **Marcela Slătinaru** a luat forţa, de la **Bianca Manoleanu** – fineţea, cultura stilistică din familie – prin exemplul şi ştiinţa distinsului ei tată, **Dan Iordăchescu**, în fine, harul de la Divinitate. Chanson triste de **Duparc** pe versuri de **Jean Lahor** şi Fleurs de **Poulenc**, versuri **Louise de Vilmorin** au fost tălmăcite cu vrajă. Ca instrument, vocea este impecabil de egală, de rotundă. Rostirea cuvântului modelează melodica în dozaj coloristic şi lirism al emotivităţii. Filaje savante împlinesc intenţiile psihologice. **Irina Iordăchescu ştie** să cânte lied!

Alte două, în încheierea programului: Aus den hebräischen gesängen de **Schumann**, pe versurile lordului **Byron**, apoi, cu transparenţă, Ständchen de **Richard Strauss**, versuri **A.F.** von **Schack**. Notez acest gândit „puzzle” al programului: muzică franceză, muzică germană, lirică vocală enesciană în limbile franceză şi germană, (Morgengebet pe versuri de **Carmen Sylva** este scris în acelaşi an 1908, cu ciclul Marot). În perioada de căutări, **Enescu** implica în stilul său alternarea liniei de ascendenţă franceză cu cea germană. Aşadar, a fost o comunicare de virtuozitate şi în concepţie, alături de cea artistică. Stilistic, ca gen şi factură, cu varietate care arată şi gustul explorărilor repertoriale. Un plus pentru armonia convingătoare în care s-a derulat „Seara de muzică şi poezie la Castelul Peleş”, aşteptată şi aplaudată de un public selecţionat.